

L'organització empresarial davant dels nous reptes

Domènec Victòria i Planas

Transcripció de la ponència oral

Hola,

Estic agraït a la Societat Andorrana de Ciències per aquesta oportunitat. De totes maneres també he de dir que estic impressionat per la qualitat de les ponències, per la qualitat i la informació que han donat els diferents ponents. Particularment, a mi el tema que se'm va donar per informar, per plantejar era l'organització empresarial davant dels nous reptes.

Aquest tema al principi em va fer pensar una mica (tot i que el dia a dia i el treball quotidià van fer que me n'oblidés) sobre quan es va crear la Patronal Andorrana al Principat. És una mica la història passada, i aquesta experiència després la lligarem amb la situació actual.

L'experiència de la Patronal va venir perquè a Andorra, com s'ha exposat en les anteriors ponències, va haver-hi un moment –l'any 1997, en particular l'acta fundacional de la Patronal, en què la PDP es va aprovar, el 15 d'abril del 1997– en què hi havia una crisi en el sector comercial i de la construcció, i no teníem capacitat, els empresaris individualment, per fer front tots els canvis legislatius i laborals que s'anticipaven. Hi havia en marxa la llei sindical i el canvi en la llei laboral.

Després també ens vam trobar davant una sèrie de temes: en el moment en què l'activitat laboral baixava, ens trobàrem que hi havia una quantitat important d'empreses exteriors que venien a treballar al Principat. Llavors es va posar com a prioritat establir una llei de contractació pública que permetés exclusivament la participació d'empreses andorranes o una llei d'immigració que tanqués l'entrada als estrangers però que permetés la lògica cobertura dels llocs de treball que generessin les empreses

andorranes; també, promoure una llei de regulació d'activitats per evitar abusos, promoure la creació d'una borsa de treball i promoure la creació d'una llei de negociat amb les patronals espanyoles.

Tot i les bones voluntats, es va treballar molt. Va ser un treball que va durar dos anys i, com passa també en qualsevol empresa quan és molt personalista, quan hi ha un canvi o una situació complicada per la persona que hi ha al capdavant de l'empresa, la PDP no va poder resistir la pressió mediàtica que es va establir sobre el president de la Patronal i va desaparèixer. En aquell moment hi havia entre 230 i 240 afiliats.

Les situacions que volia defensar van seguir en mans d'altres organitzacions que es van anar creant.

Ara afortunadament ja hi ha altres interlocutors davant les administracions: la CEA, l'Empresa Familiar, l'Associació d'Hotelers, l'Associació de Contractistes, l'Associació de la Petita i Mitjana Empresa, unions sindicals, representants de treballadors i també la patronal de la banca. S'estableix un marc de diàleg, ja que es torna a recordar la necessitat que s'han d'unir els esforços davant d'una activitat econòmica, social i política molt canviant.

Aquesta exigència no és incompatible amb les necessitats actuals. Trobem que Andorra –i perdoneu, perquè no he fet en la meua ponència una unitat continuada sinó que hi he anat posant petites aportacions; ja n'havia informat el moderador– està immersa en un marc legal cada cop més ampli i més exigent. Andorra és un país d'empresaris que han fet d'un país de difícil orografia i reduïts recursos un país sorprenent, únic al món, amb un creixement espectacular i tot a compte de la iniciativa privada.

Ara bé, recordem que la iniciativa privada s'ha de produir dins un marc legal tant interior, del país, com exterior, que ens condiciona.

Les empreses andorranes a l'exterior tenim gravats els nostres serveis amb una quota del 25% de la nostra facturació, i ja us podeu pensar que això produeix un cost. Això vol dir que les empreses no són competitives en la prestació de serveis? En canvi, sí que són competitives, per la pressió administrativa de l'empresari andorrà.

El que es busca a través de les associacions empresarials són unes solucions consensuades davant l'economia i legislació.

S'estan produint aquests dies molts informes d'institucions sobre com ens podem veure dirigits a negociar una economia per fer-la atractiva i estable.

El país, des del meu punt de vista, no ha de perdre els orígens del turisme de masses, que dona al comerç i al país una vida quotidiana. L'orientació cap a l'economia ha d'estar basada també en el desenvolupament de les noves tecnologies.

De fet, volia exposar-vos que ara, en la situació actual, independentment de les necessitats que tenen les organitzacions empresarials, s'ha de buscar un marc legal per encarar el futur.

En les empreses del país hi ha una manca molt important de personal, se signen contractes a preus tancats i hem d'absorbir les puges salarials i del material. Al sector de l'obra pública encara és més important, perquè hi ha importants inversions en maquinària que suposen forts desgastos, a causa de l'orografia del país, i s'hi ajunta l'increment descontrolat dels preus dels carburants. I a més a Andorra tenim una dificultat afegida, que cal trobar abocadors.

En aquesta situació apareix la necessitat que l'administració està delegant a les empreses, sigui el Govern o els comuns, també el projecte de finançament i de gestió. L'empresa andorrana en aquests moments és el sector que ha de finançar tecnologia suficient per ajudar a fer front als grans projectes que necessita el país i per a la necessitat d'explotació i de manteniment a llarg termini.

Considero que a Andorra han de potenciar-se, una vegada estigui establert a través dels dirigents, les lleis de relacions amb la Comunitat Econòmica, s'ha de dirigir a poc a poc un canvi del turisme, primer basat en les masses però més tranquil, en el qual hem de potenciar una sèrie de negocis que en altres països han funcionat i que crec que aquí, per les especificitats del país, també poden funcionar, com ara una indústria selectiva en tres o quatre elements molt específics.

Una sanitat especialitzada però pagada particularment, sense que suposi despeses per a l'administració. Centres d'ensenyament particulars internacionals d'alt nivell, encomanat tot això a particulars.

És positiu conèixer el fet que la inversió en infraestructures que necessita el país és imprescindible.

Andorra com a país de congressos és important, per mantenir l'economia tradicional del sector del comerç i de la neu, sense obviar la formació en centres d'ensenyament de nivell en connexió. Tot això portaria turisme més qualitat i de més despesa cap al país.

Andorra és important com a país de congressos. Fa dos anys, tothom va quedar sorprès perquè va haver-hi un congrés de la Societat de Túnels espanyola i de túnels d'aquí. D'aquestes grans societats només hi solen anar de 60 a 70 persones. Per primera vegada a la vida sortia aquest congrés a l'exterior i va venir a Andorra, per les relacions particulars d'amistat que tenia el president de la societat espanyola amb el Govern. Llavors, només el fet d'anunciar que es venia a Andorra va suposar com a mínim 600 congressistes, que van omplir, a Sant Julià, el Centre de Congressos. Però per primera vegada hi assistien 600 congressistes...

Això vol dir que Andorra té un atractiu a l'exterior. Com es pot aconseguir aquest manteniment de l'atractiu, des del punt de vista que es resumeix a potenciar la xarxa interior d'infraestructures de comunicació, així com amb França i Espanya?

Per ajudar a aquesta millora de les infraestructures i després potenciar-les, sobre-tot una, molt lligada a la construcció, cal que apareguin o que es construeixin edificis

singulars. En tenim un exemple proper. Tenim l'exemple del desenvolupament impressionant de València i de Bilbao només pel fet d'anar aixecant edificis singulars.

Hi ha un turisme que es pot donar com a complement al comerç, de la neu i que després de la banca i la construcció també és necessari; aquest turisme cultural i estètic, en què els comerciants han fet un esforç extraordinari per les avingudes d'Andorra amb el desenvolupament i amb la millora de la presentació de les seves botigues. És un element que s'hauria de potenciar per part de les administracions, fer edificis singulars, tipus Caldea, però més repartits, de forma que siguin un aparador.

Jo, la veritat, és que hi crec moltíssim, en Andorra, i penso que té un futur molt important. Penso que és un tema que cal forçar també en totes les converses empresarials, que recordem als diversos interlocutors del Govern que puguem arribar a tenir lleis que permetin tota aquesta situació que necessitem sobre el tema.

Aquests són uns pensaments més o menys desordenats, però són el que penso sobre el país.

Domènec Victòria i Planas

Empresari i exvicepresident de la Patronal Andorrana